

Stanovisko
hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky
2025 – 2027 a k návrhu rozpočtu obce Belá nad Cirochou na rok
2025

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z.n.p.)

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2027 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2025:

Odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2027 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2025 (ďalej len „odborné stanovisko“) bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2027 a návrhu rozpočtu na rok 2025, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2027 a návrhu rozpočtu obce na rok 2025 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so **zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a **zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

- súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou podľa osobitného predpisu, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom,
- rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce, to neplatí, ak obecné zastupiteľstvo obce s počtom obyvateľov do 2 000 rozhodne o neuplatňovaní programu obce,
- rozpočet obce je zostavený na tri rozpočtové roky,
- viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce,

- obce sú pri zostavovaní rozpočtu povinné prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ne vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- rozpočet je vnútorne rozdelený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie
- rozpočet obce sa predkladá na schválenie orgánu podľa osobitného predpisu (obecné zastupiteľstvo) v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Súčasne sa predkladá na schválenie aj rozpočet výdavkov podľa programu obce,
- celkový rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový,
- obce sú povinné zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový (výnimky),
- kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti – Zákon č.493/2011 Z.z.

- subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Zákon o obecnom zriadení – Zákon č. č.369/1990 Zb. v znení n.p.´

- rozpočet obce sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka,

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- **č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p.**, na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len VZN).
- **č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.**
- **č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p.** a ostatné súvisiace právne normy.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný najmä v súlade s platnými:

- záväznými strategickými dokumentami obce, napr.: územným plánom, Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja,
- schválenými projektami resp. uzatvorenými zmluvami o poskytnutí NFP na podporené projekty,
- Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom obce,
- Všeobecne záväzným nariadením o miestnych daniach,
- VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- VZN o poskytovaní dotácií

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom na úradnej tabuli dňa 19/11/2024

v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, ktorú vydalo MF SR vo Finančnom spravodajcovi – príspevok č.7/2022 vrátane dodatku č.1 a č.2 k tejto príručky.

3. Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu

Obec Belá nad Cirochou tvorí programový rozpočet v zmysle §4 odstavec 5 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2025 – 2027, z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 – 2027 a z vývoja hospodárenia obce v roku 2024 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. v členení podľa §9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2025,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2026,
- c) rozpočet na rok – rok 2027.

Viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. *Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok bude po schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, sú obecným zastupiteľstvom brané na vedomie, ich ukazovatele sa presňujú v ďalších rozpočtových rokoch.*

Viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2025 – 2027 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu, k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2027 a návrhu rozpočtu obce na rok 2025:

Rozpočet celkom:

	v EUR		
Rozpočtové roky	2025	2026	2027
Príjmy celkom	1 761 370	1 709 470	1 780 770
Výdavky celkom	1 761 370	1 709 470	1 780 770
Hospodárenie obce: vyrovnané	0	0	0

v členení:

Bežný rozpočet:

Rozpočtové roky	2025	2026	2027
Bežné príjmy celkom	1 561 370	1 709 470	1 780 770
Bežné výdavky celkom	1 344 670	1 293 162	1 294 162
Hospodárenie obce: prebytok	216 700	416 308	486 608

Kapitálový rozpočet:

Rozpočtové roky	2025	2026	2027
Kapitálové príjmy celkom	0	0	0
Kapitálové výdavky celkom	357 500	357 108	427 408
Hospodárenie obce: schodok	-357 500	-357 108	-427 408

Finančné operácie

Rozpočtové roky	2025	2026	2027
Príjmové finančné operácie	200 000	0	0
Výdavkové finančné operácie	59 200	59 200	59 200
Hospodárenie obce: prebytok	140 800	-59 200	-59 200

ROZPOČET PRÍJMOV

Vývoj príjmovej časti rozpočtu za roky 2023-2027

v EUR

09/2024

Rok	Schválený/Upravený rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2023	2 356 915	2 173 970
2024	1 685 493	
2025	1 761 370	X
2026	1 709 470	X
2027	1 780 770	X

V tabuľke sú prehľadným spôsobom spracované základné údaje pre porovnanie vývinu príjmov za obdobie rokov 2023 – 2027.

1. BEŽNÉ PRÍJMY

1.1. Vývoj daňových príjmov za roky 2023-2027

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu.

v EUR

Rok	Schválený/Upravený rozpočet daňové príjmy	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov
2023	1 464 801	1 503 359
202409/2024	1 103 056	1 558 206
2025	1 385 320	X
2026	1 533 420	X
2027	1 604 720	X

Najväčší podiel na daňových príjmoch má výnos dane poukazovanej územnej samosprávy zo štátu, tzv. **podielová daň zo štátneho rozpočtu**, kde sa rozpočtuje pokles oproti rozpočtu 2024. Na webovej stránke rozpočtovej rady pre zodpovednosť je uverejnený odhad podielovej dane pre Obec Belá nad Cirochou na rok 2025 vo výške **1 227 336 €**, ktorý vychádza z prognózy MF SR z 10/2024.

Od 1/1/2025 budú MŠ financované normatívnym systémom podobne ako základné školy čiže zo štátneho rozpočtu.

V súvislosti so zmenou financovania materských škôl sa od roku 2025 upravuje poukazovanie výnosu dane z príjmu fyzických osôb do rozpočtov samospráv. Podiel obcí sa mení zo 70,0 % na 55,1 % a podiel vyšších územných celkov z 30,0 % na 29,5 %.

v EUR

Rok	Schválený/Upravený rozpočet podielová daň	Skutočnosť
2023	1 399 601	1 377 322
202409/2024	1 052 028	1 430 686
2025	1 227 300	X
2026	1 375 400	X
2027	1 446 700	X

V nasledujúcej tabuľke je prehľad vývoja dane z nehnuteľnosti:

v EUR

Rok	Schválený/Upravený rozpočet daň z nehnuteľnosti	Skutočnosť
2023	62 570	66 666
202409/2024	49 451	69 070
2025	69 070	X
2026	69 070	X
2027	69 070	X

V EUR

Rok	Schválený/Upravený rozpočet poplatok za kom. odpad	Skutočnosť
2023	44 550	55 901
202409/2024	55 564	55 000
2025	85 000	X
2026	85 000	X
2027	85 000	X

Príjmy z poplatkov za komunálny odpad sa navyšujú o 55%, z dôvodu zvýšenia nákladov na zber a uskladnenie komunálneho odpadu. Tieto náklady sa zvýšili z viacerých dôvodov:

1. od 1/1/2025 bola stanovená zákonom povinnosť upravovať odpad pred uložením na skládku odpadu formou mechanicko – biologickej úpravy odpadov MBÚ. Nákup technológií na úpravu odpadu zvýšil náklady spoločnostiam, ktoré zabezpečujú zber a nakladanie s odpadmi. Tieto zvýšené náklady sa premietli v náraste cien za poskytované služby pre obce. Následne obec musí zvýšiť poplatky pre občanov za komunálny odpad;
2. V okrese Snina a Humenné ponúkajú službu zberu a nakladania s odpadom predovšetkým dve spoločnosti FÚRA s.r.o. a KOSIT a.s. Po zmene vlastníckych pomerov v spoločnosti FURA s.r.o., keď ju ovládla spoločnosť KOSIT a.s. je výrazne obmedzená možnosť vysúťažiť výhodné podmienky pre obec. Preto je dôležité aktívne vyhľadávať aj iné spoločnosti, ktoré môžu ponúknuť výhodnejšie ceny;

Obec Belá nad Cirochou v zmysle zákona 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad, musí náklady na zmesový komunálny odpad hradiť výlučne z poplatku za komunálny odpad.

Obec pri ustanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vychádza zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a drobným staveným odpadom. Výnos poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady použije obec výlučne na zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

Rozpočtované náklady na nakladanie s odpadom sú v roku 2025 v sume 127 740 € a rozpočtovaný príjem z poplatkov za odpad je v sume 85 000 €. Vzniknutý rozdiel v sume 42 740 € hradí z iných bežných príjmov.

1.2. **Nedaňové príjmy** sú tvorené príjmami z podnikania, vlastníctva majetku, z administratívnych poplatkov, z úrokov z vkladov a iných nedaňových príjmov,

v EUR

Rok	Schválený/Upravený rozpočet nedaňové príjmy	Skutočnosť
2023	146 700	180 131
~~2024~~ 2024	146 044	166 450
2025	157 400	X
2026	157 400	X
2027	157 400	X

Rok	Schválený/Upravený rozpočet dotácie zo št. rozpočtu	Skutočnosť
2023	66 350	133 909
~~2024~~ 2024	89 192	93 634
2025	14 950	X
2026	14 950	X
2027	14 950	X

Rozpočtované dotácie sa výrazne znížili v porovnaní s predošlým rokom. Dôvodom je zánik Spoločného stavebného úradu, ktorý nahradí Centrum zdieľaných služieb, ktoré bude plne financované z Plánu obnovy a odolnosti a z eurofondov. Preto sa nerozpočtujú dotácie zo ŠR a transfery z rozpočtu obcí v sume cca 54 000 € na prevádzku Spoločného stavebného úradu.

ROZPOČET VÝDAVKOV

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu obce za roky 2023-2027

v EUR

Rok	Schválený/Upravený rozpočet výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2023	2 356 915	2 098 575
202409/2024	1 618 560 2 203 298	
2025	1 761 370	X
2026	1 709 470	X
2027	1 780 770	X

1. BEŽNÉ VÝDAVKY

Vývoj bežných výdavkov za roky 2023-2027

v EUR

Rok	Schválený/Upravený rozpočet bežných výdavkov	Skutočnosť čerpania výdavkov
2023	1 425 862	1 419 262
2024 09/2024	1 184 445 1 592 157	
2025	1 344 670	X
2026	1 293 162	X
2027	1 294 162	X

Pokles celkových rozpočtovaných bežných výdavkov v porovnaní s upraveným rozpočtom 2024 je **15,5 %**.

V týchto triedach výdavkov je rozpočtovaný **nárast** v porovnaní s rokom 2024:

- cestná doprava + 30%;
- rekreačné a športové služby +2,8%;
- kultúrne služby +10,2%;
- sekundárne vzdelávanie ŠKD +19,7%;
- SZUŠ +5,8%;
- sociálne služby +21%;
- nakladanie s odpadmi +8,2%;
- rozvoj obcí +9,5%

V týchto triedach výdavkov je rozpočtovaný **pokles** v porovnaní s rokom 2024:

- verejné osvetlenie -18%;
- výkonné a zákonodarne orgány -7,5%;
- ochrana pred požiarmi -25%;
- výstavba - 56%
- rozvoj bývania -7,9%;
- Školská jedáleň -1,8%;

2. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

Rozpočet kapitálových výdavkov 2025-2027

v EUR

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov	Rozpočet kapitálových výdavkov
2025	0	357 500
2026	0	357 108
2027	0	427 408

Vývoj kapitálových výdavkov 2023-2027

Rok	Rozpočet kapitálových výdavkov	Skutočnosť kapitálových výdavkov
2023	871 853	619 619
2024 389 031	551 941	
2025	357 500	X
2026	357 108	X
2027	427 408	X

Rozpočtované kapitálové výdavky 357 500 € na rok 2025 budú financované z prebytku bežného rozpočtu vo výške 216 700 € a z rezervného fondu obce v sume 140 800 €.

E. ZHRNUTIE

Návrh rozpočtu obce je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2025-2027.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi obce.

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v obci spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet je schodkový.

Predložený návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný.

ZÁVER

Na základe skutočností uvedených v stanovisku

odporúčam obecnému zastupiteľstvu

schváliť predložený návrh rozpočtu na rok 2025 s výhľadom na roky 2026 a 2027

Ing. Rudolf Dzurko
hlavný kontrolór obce

V Dlhom nad Cirochou, dňa 21.11.2024.